

श्रीसुरसरस्वतीसभा, श्रङ्करी
द्वितीया परीक्षा (नूतनपुस्तकाधारिता)

दिनांक: – 29-01-2023

अंका: 100

पूर्वाह्न: – १०:००तः १२:३०पर्यन्तम्

समय: – सार्थद्विहोरा:

नोक्तनेगंधु : १. न००८४ उद्भवं उत्तरं देवनागरी लिखेत्वा जर्बैते.

२. वृश्चिंगं शुभं उत्तरं देवनागरी लिखेत्वा जर्बैते.

Instructions: 1. Write the Samskrita answers in Devanaagari script only.

2. Write the question numbers correctly.

1. एकवाक्येन संस्कृतेन उत्तरं लिखत। (षण्णामेव)

6

१. कावर्याः उद्भवस्थानं कुत्र अस्ति ?	२. प्रजाः कथं पालनीयाः ?
३. तुलस्याः अन्यानि नामानि कानि ?	४. सविता कदा रक्तः भवति ?
५. नन्दी कुत्र विराजते ?	६. कदा गुरुपूर्णिमाम् आचरन्ति ?
७. महेशः गतवर्षे कुत्र अगच्छत् ?	८. उपमन्युः कुत्र अपतत् ?

2. वाक्यद्वयेन वा त्रयेण वा संस्कृतेन उत्तरं लिखत। (त्रयाणामेव)

6

१. चन्द्रस्य कति कला: सन्ति ? कदा कला न दृश्यते ?
२. दशरथः कुत्र राजा आसीत् ? तस्य वंशः कः ?
३. ध्रुवस्य पिता कः ? माता का ? विमाता का ? भ्राता च कः ?
४. पण्डितः पुत्रान् आहूय किमवदत् ?
५. नवरात्रमहोत्सवः कति दिनानि प्रचलति ? तस्य नामान्तराणि कानि ?

3. विषयद्वयम् अधिकृत्य त्रीणि वाक्यानि संस्कृतेन लिखत।

6

१. गौः
२. श्रीकृष्णाः
३. व्यासः

4. श्लोकौ पूरयित्वा अर्थं कन्नडभाषया आड्गलभाषया वा लिखत।

8

१. कर्ता ..... | ..... समभागिनः ॥
२. सम्पूर्णकुम्भो ..... | ..... बहुजल्पयन्ति ॥

5. ससन्दर्भं संस्कृतभाषया विवृणुत ।	6		
१. “भोः कृष्ण ! भवान् मथुराम् आगच्छतु ” ।			
1. कःपाठः ?	2. कः अवदत् ?		
2. “अप्रियम् अपि सत्यं वदति ” ।	3. कं प्रति अवदत् ?		
6. लोकोक्ते: अर्थं कन्नडभाषया आड्ऱ्ऱलभाषया वा विवृणुत । (द्वयोः एव)	4		
१. प्रियवादिनो न शत्रुः ।			
२. यथा बीजं तथा अङ्कुरः ।			
३. न पुष्पार्थीं सिञ्चति शुष्कवृक्षम् ।			
7. संवत्सराणां नामानि श्लोकरूपेण लिखत ।	4		
१. षुवङ्गः ..... । ..... नलः ॥	२. बहुधान्यः ..... । ..... व्ययः ॥		
8. चतुर्थपदं लिखत ।	3		
१. उपमन्युः - धौम्यः :: रामः			
२. पठ् - पठितुम् :: लिख्			
३. सह - तृतीया :: बहिः			
9. विजातीयपदं लिखत ।	3		
१. निकषा, उभयतः, पुरतः, परितः:			
२. मतीः, मती, मतिम्, मतीन्			
३. पठामः, पठावः, पठथः, पठतः:			
10. अन्यलिङ्गे परिवर्तयत । (त्रीणि एव)	3		
१. राजा	२. नगरम्	३. भगवान्	४. पिता
11. अस् धातोः, कृ धातोः वा रूपाणि लोट्-लकारे पुरुषत्रये वचनत्रये च लिखत ।	3		
12. रिक्तस्थानानि कोष्टकदत्तशब्दस्य उचितैः विभक्ति/पुरुष/रूपेण पूर्यत ।	3		
१. ..... सह सीता वनं गच्छति । (राम)			
२. अहं छात्रः ..... । (अस् - लट्)			
३. कृष्णबलरामौ मथुराम् ..... । (गम् - लड्)			

13. रेखाङ्कितानि पदानि आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत । (त्रीणि एव)	3
१. सः <u>प्रातः</u> संस्कृतं पठति ।	
२. गोः <u>चत्वारः</u> पदाः सन्ति ।	
३. <u>गुरुकुले</u> छात्राः पाठान् पठन्ति ।	
४. <u>सावितारक्तः</u> भवति ।	
14. एतेषां पर्यायपदानि लिखत । (त्रयाणामेव)	3
१. सिंहः	२. मन्त्री
३. पुनः	४. पण्डितः
15. एतेषां विरुद्धार्थकानि पदानि लिखत ।(त्रयाणामेव)	3
१. छाया	२. वामः
३. रात्रिः	४. गच्छति
16. सन्धिं विभज्य सन्धिनाम् लिखत । (त्रीणि एव)	3
१. अन्वसरत्	२. नेच्छामि
३. अधुनापि	४. तत्रैव
17. सन्धिं कृत्वा नाम लिखत । (त्रीणि एव)	3
१. को + अपि	२. नै + अकः
३. मनु + अन्तरम्	४. इह + एव
18. वाक्ये योजयत । (त्रीणि एव)	3
१. क्रीडितुम्	२. इदानीम्
३. दृष्ट्वा	४. गच्छ
19. एतेषां धातु-लकार-पुरुष-वचनानि लिखत । (त्रयाणामेव)	3
१. लभन्ते	२. कुरु
३. अवदन्	४. प्रायच्छत्
20. सुबन्तानाम् अन्तं, लिङ्गं, विभक्तिं, वचनं च लिखत । (त्रयाणामेव)	3
१. हरौ	२. मातरः
३. अमृया	४. मातृणाम्
21. क्रियापदानां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत । (त्रयाणामेव)	3
१. आसम्	२. करवाणि
३. हन्ति	४. अभिलषसि
22. इतरवचनद्वयं लिखत ।	3
१. ...., ..., धातुषु	२. मतिम् ..... , ...
३. ...., ..., शम्भुमिः	

23. कर्तृपदं कर्मपदं क्रियापदं च पृथक् कृत्वा लिखत ।	2x1½=3
1. न जाने अहं वचनं तव ।	
2. भारतीयाः वयं वृक्षानपि देवभावनया पश्यामः ।	
24. सोदाहरणं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा विवृणुत । (द्वावेव)	4
1. त्वा प्रत्ययः 2. पूर्वरूपसन्धिः 3. उपसर्गः	
25. कर्णाटकभाषया आङ्ग्लभाषया वा अनुवदत ।	4
1. वत्साः त्वदर्थं प्रभूततरं फेनम् उद्दिरन्ति ।	
2. कठिनं तपः चरितुं नायं कालः तव ।	
3. पक्षपातं कदापि मा कुरु ।	
3. नदीम् उभयतः अनेके ग्रामाः सन्ति ।	
26. संस्कृतभाषया अनुवदत ।	4
1. Boys are playing in the playground in the evening. ಹುಡುಗರು ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಾಯಂಕಾಲ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.	
2. There is a park near my house. ನನ್ನ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಉದ್ಯಾನವಿದೆ.	
3. A talented student studies in a famous school. ಒಳಿದಿದೆ ಹುಡುಗನು ಪ್ರಸ್ತಿದ್ಧ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.	
4. The Himalaya mountain is to the north of India. ಹಿಮಾಲಯವು ಭಾರತದ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿದೆ.	
